DÉLMAGYARORSZÁG

Csütörtök, 1940. VIII. 8. KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP XVI. évfolyam 179 szám

Málta

Az olasz flotta nap-nap után főként Máltasziget ellen intéz támadásokat. Ugy látszik, Máltának mindenáron való megszerzése a legelsőrendű hadászati tennivalók közé tartozik. Máltáról, mely az angol flotta fővédelmi pontja, Szicília és Líbia között, az a közhiedelem járja, hogy bevehetetlen. Talán, hogy ezt a legendát megdöntsék, egyik oka az olasz repülőflották meg-megújuló támadásának.

Málta regényét egyik közkedvelt aradi regényírónk, Szántó György írta meg igen szinesen. Málta geopolitikai és hadászati jelentőségének számos tárgyalása kapcsán nem egyszer maguk a máltaiak is megfeledkeztek önmagukról. Végtére nemcsak egy hadászati pontról van itt szó, hanem 250 ezer ember sorsáról. Málta már az ókori történelemben a középső Földközi-tengeri civódás almája volt és nem egyszer változtatta gazdáját. Sohasem volt abban a helyzetben, hogy maga dönthesse el végzetét. A barátságtalan sors mindig a mindenkori legerősebb Földközi-tengeri hatalom kezére játszotta.

Amikor Napoleon 1798-ban, szíriai hadjárata során anélkül, hogy komoly küzdelmet folytatott volna, a jólétében teljesen elszendergett lovagi rendtől elszakította a szigetet, a legtöbb máltai egy új idő hajnalát üdvözölte és reménykedve nyitott kaput a felszabadítóknak. Két év mulva azonban kiábrándultan lázadtak fel és Szicília királyától kértek segítséget, ugyanakkor Nelsonhoz is fordultak, aki hadihajót küldött Málta alá. Beavatkozásuk következtében a sziget föl is szabadult és az erődítésre kitüzték a szicíliai lobogót. Az olasz lapok felemlítik, hogy Nelson akkor azt irta San Vincent grófnak: „Málta szigete nyilvánvalóan a nápolyi király tulajdona és efölött kár vitatkozni." Az angol kormány azonban másként gondolkozott és Ball tengerésztisztet nevezte ki a sziget kormányzójának. Ball még a két szicíliai királyság nevében kormányzott, de utóda már az angol király nevében és a szicíliai zászlók el is tüntek az erődítmény ormairól.

Az amiensi béke csak rövid közjáték volt. Napoleon, aki egyszer azt mondotta, hogy szivesebben látná az angolokat a Montmartreon, mint Málta magasságának a birtokában, elérte, hogy Máltát a máltai rend főhatósága alatt semlegesitsék és Franciaország, Anglia, Ausztria, Oroszország, Poroszország és Spanyolország vállalták érte biztositékot. Ez a béke azonban nem volt sokáig tartós. Az angolok a maguk számára szerezték meg a birtokot és nem akarták többet kiengedni a kezükből.

A mult század közepén a szigeten, amelynek erős olasz lakossága van, az Italia Unita jelszavai visszhangra találtak. Málta szigete Olaszországhoz akart csatlakozni. Anglia ezidőtájt vonta szorosan magához a szigetet. A világháború befejeztével Máltában véres fölkelés támadt, Anglia kénytelen volt Máltának alkotmányt adni, amelyet azonban az utóbbi húsz esztendőben háromszor függesztett fel. Tavaly a máltaiak újra alkotmányt kaptak.

Egész Olaszországban lehet látni a máltai intéző bizottság hirdetéseit, amelyen a fasiszta párt titkárának a következő szavai állanak: „Málta számunkra nem területi követelés, de szent jog, amelyet Róma tengerén meg fog védelmezni."

Bossy követ félórás látogatást tett Teleki miniszterelnöknél

A miniszterelnök Csáky külügyminiszter társaságában fogadta a román diplomatát, aki ma elutazik Budapestről

A befejező bolgár—román tárgyalások ma kezdődnek Crajovában

A bolgár—román és a magyar—román tárgyalások közvetlen megkezdése előtt az erdélyi és a dobrudzsai kérdés a világ érdeklődésének a középpontjában áll. A külföldi lapok élénken kommentálják a magyar és a bolgár követeléseket és Románia magatartását. Rómában ezzel kapcsolatban megállapitják, hogy a Münchenben és Salzburgban és az olasz fővárosban ajánlott közvetlen érintkezések **megkezdődtek**, amivel a tengelyhatalmak missziója — legalább ideiglenesen — befejeződött. A bolgár—román és a magyar—román eszmecserékbe ma még sem Róma, sem pedig Berlin nem akar a legcsekélyebb mértékben se befolyni. Azonban természetesen fönntartják az állandó tájékozódás jogát.

A világsajtó ujra föléledő másik állandó témája: mikor lesz a nagy támadás Anglia ellen? Ebben a kérdésben megoszlanak a vélemények Berlinben. A hetek óta várt támadás elmaradása, illetve elodázása mögött egyesek taktikai okokat sejtenek, mások szerint szenzációs politikai fejlemények vannak a háttérben. A legtöbb jel arra mutat, hogy a németek mindenekelőtt az angolok idegeit akarják próbára tenni. Sokan a közeli napokra jósolják a nagy támadás időpontját sokan későbbi időpontot emlegetnek. A német légitevékenység nem szünetelt. A német harcigépek bombázták a chesteri és Vickers Armstrong repülőgépmüveket és fegyverkezési iparközpontokat.

Az olasz légihaderő is élénk tevékenységet fejtett ki a szerdai napon. A haifai kőolajközpont ellen ujabb bombatámadást intéztek. Az olasz csapatok folytatták benyomulásaikat Brit-Szomáliba.

Bossy félórás megbeszélése Telekivel és Csákyval

Budapest, augusztus 7. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Bossy Raul római román követ szerdán délután 2 óra 50 perckor Bukarestből jövet megérkezett Budapestre. Este 7 órakor félhivatalos jellegü látogatást tett a miniszterelnökségen, ahol Teleki Pál gróf miniszterelnökkel és Csáky István gróf külügyminiszterrel félórás megbeszélést folytatott.

Bossy követ csütörtökön visszautazik Bukarestbe.

Bolgár véleményeknek a román lapok által teremtett kedvezőtlen légkörről

Szófia, augusztus 6. A Zora cimü lap levelezőjének jelentése szerint a román sajtóhadjárat kedvezőtlen légkört teremtett a magyar—román tárgyalások számára. Magyarország nem akarja Romániát megsemmisiteni, vagy megalázni, de Romániának hozzá kell idomulnia az uj szellemhez.

Az Utro budapesti tudósitója szintén rámutat arra, hogy a román sajtóhadjárat kedvezőtlen légkört teremtett.

A lapok különböző hireket közölnek Maniu erdélyi tevékenységéről, valamint Bratianuval, Jorgával és Vajda-Vojvodával folytatott megbeszéléseiről.

A Völkischer Beobachter figyelmeztetése a román kormánynak

Bécs, augusztus 7. A *Völkischer Beobachter* szerdán cikket közöl bukaresti levelezőjétől, amelyben *kifogásolja, hogy volt román pártvezérek jelenleg Bukarestben tartózkodnak és — nyilván a hivatalos tényezők hozzájárulásával — propagandát folytatnak román területek átengedése ellen.*

Bukarestben röpcédulákat terjesztenek, amelyekben állást foglalnak területátadások ellen és *„a zsarnokok döntésének"* mondják a tengelyhatalmak *salzburgi és római tanácsát, amelynek nem szabad engedelmeskedni.*

Ilyen propaganda — folytatja a Völkischer Beobachter — aligha felelhet meg a mai kormány akaratának. Annál inkább kellene ezért minél hamarabb végetvetni annak, hogy eltűrjék az ellenzék és a közvélemény összejátszását.

Ma kezdődnek a bolgár—román tanácskozások

Szófia, augusztus 7. A Dobrudzsa átadásáról tárgyaló bolgár küldöttség szerda este 9 óra 55 perckor utazott el *Craiovába.*

A delegáció vezetője *Bozsilov* pénzügyminiszter, illetve *Popov* külügyminiszter. A küldöttséggel utazik *Popov* tábornok, a várnai helyőrség parancsnoka, *Molov*, az állami adóságok szakértője, *Perakov* dobrudzsai szakértő valamint az a személyiség, aki a bolgár kormányférfiakat *Salzburgba elkisérte.*

Szerda este a román küldöttség Caderevel az élén megérkezett Crajovába. A tanácskozások csütörtökön kezdődnek.

Cáfolják az erdélyi autonomista mozgalom hirét

Bukarest, augusztus 7. A *Havas-iroda* jelenti: Hivatalosan cáfolják Bukarestben, hogy Erdélyben autonomista mozgalom lenne.

A román hadsereg

Gárdahadosztály Bukarest, 1. gyaloghadosztály Temesvár, 2. gyaloghadosztály Temesvár, Crajova, 3. gyaloghadosztály Pitesti, 4. gyaloghadosztály Bukarest, 5. gyaloghadosztály Buzau, 6. gyaloghadosztály Focsani, 7. gyaloghadosztály Roman, 8. gyaloghadosztály Csernövic, 9. gyaloghadosztály Konstanza, 10. gyaloghadosztály Braila, 11. gyaloghadosztály Slatina. 12. gyaloghadosztály Ismail, 13. gyaloghadosztály Bálti, 15. gyaloghadosztály Kisenev, 16. gyaloghadosztály Dés, 17. gyaloghadosztály Nagyvárad, 18. gyaloghadosztály Nagyszeben, 19. gyaloghadosztály Turnszeverin, 20. gyaloghadosztály Marosvásárhely, 21. gyaloghadosztály Galac, 1. hegyi vadászhadosztály Beszterce, 2. hegyi vadász-hadosztály Nagyenyed.

Bratianu külföldi útja

Bukarest, augusztus 7. A király kihallgatáson fogadta *Bratianu* Györgyöt. Bratianu a kihallgatás után *külföldre utazott.*

Bukarestben egyelőre *nem ismerik Bratianu utazásának célját*, sajtókörök szerint azonban *alig tételezhető fel, hogy Berlinbe utazott volna.*

—

A Szentatya a „rossz olvasmányok" veszélyeiről

Róma, augusztus 7. A német távirati iroda jelenti: XII. Pius pápa fogadása alkalmából »a rossz olvasmányok« veszélyeiről szólt és azt az óhajtását fejezte ki, hogy bárcsak ne lenne több olyan háboru, amelyet »ügyesen teremtett hazugság« idézett elő.

Olaszország nem intézett felszólítást Törökországhoz

Róma, augusztus 7. A német távirati iroda jelenti: Jólértesült olasz körök cáfolják azokat a híreszteléseket, mintha Olaszország felkérte volna Törökországot, tisztázza magát.

Olaszország viszonyát — jelentik ki ugyanezekben a körökben — a Duce ama kijelentése szabja meg, hogy Olaszország kapcsolatainak alakulása a semleges államokhoz, kizárólag ezektől az államoktól függ.

Óriás-kartell az amerikai árcsökkenés megakadályozására

Washington, augusztus 7. A Stefani-iroda jelenti: Taft szenátor a lapok számára élesen nyilatkozott arról, hogy az 500 millió dollárral óriási kartellt akarnak létrehozni, amely megakadályozná, hogy más államok árui Észak- és Dél-amerikába bejussanak és megakadályozzák az árcsökkenéseket is.

Amerikai hadihajók „titokzatos" útja a Déli-tengeren

Tokió, augusztus 7. A német távirati iroda jelenti: Japán tengerészeti körökben rendkivül érdeklődnek aziránt: mi a célja a nyolc csatahajóból, öt cirkálóból és több torpedórombolóból álló északamerikai hajóraj tiznapos délióceáni utjának. A Domei-iroda szerint ez az ut »valóban titokzatos«.

Ugyancsak a Domei-iroda jelenti, hogy a hajóraj a Pennsylvánia csatahajó vezetése alatt a Karácsony szigeteket és a Phoenix szigetcsoportot is meglátogatta.

Max málják a kenyér árát Délszlávlában

Belgrád, augusztus 7. A délszláv kereskedelmi miniszter birszerint rendeletet készit elő, amellyel maximálni kivánja a kenyér árát a jelenlegi áron. Egyidejüleg egységes tipusu kenyeret vezetnek be. Illetékes helyen hangsulyozzák, nem kell attól tartani, hogy Belgrád, vagy más város kenyér nélkül maradhatna.

A francia közvélemény Anglia győzelmében reménykedik

Róma, augusztus 7. A Giornale d'Italia tudósitója a megszállt francia fővárosban tapasztalt különös jelenségekre figyelmeztet.

A franciák még nem akarják elhinni — irja —, hogy a németek az angolokat ugyanugy meg fogják verni, mint a franciákat. A francia közvélemény nagyrésze továbbra is Nagybritannia győzelmében reménykedk és Párisban a legnagyobb érdeklődéssel hallgatják De Gaulle tábornok rádióbeszédeit. A franciák a németektől elszenvedett vereségeket kizáróan a németek számbeli fölényének tulajdonitják és nem hajlandók beismerni, hogy számukra egészen uj világ következett el és a régi világ soha vissza nem térhet. A francia közvélemény másik jellemző vonása az angolok iránti bizakodás mellett az olaszok elleni tenketlen gyülölet.

A Giornale d'Italia Hull célzatos kijelentéseiről

Róma, augusztus 7. A *Giornale d'Italia* szerdai számában *Gayda* elutasitja *Hull* amerikai külügyminiszternek a havannai értekezlet alkalmából tett nyilatkozatát. Különösen kifogásolja azt a kijelentést, amely szerint *„egyes nemzetek katónai és másfajta tevékenysége a legkomolyabb veszélyt jelenti az amerikai köztársaságok szempontjából"*. Hull ezzel a nyilatkozatával nyilván azt a benyomást akarja kelteni az amerikai köztársaságokban, hogy a *tengelyhatalmak az amerikai szárazföldet veszélyeztetik.* A kitünő államférfiu e kijelentése *célzatos, sőt kihivó természetü.* Németország és Olaszország azért lépett be a háborúba, hogy az európai problémákat oldja meg és *soha sem gondolt arra, hogy a háborút Amerikára is kiterjessze.* Hull kijelentése nyilvánvalóan *az északamerikai imperializmus* céljait szolgálja.

Az Egyesült Államok a külső veszély ürügye alatt *ki akarja terjeszteni gazdasági és politikai védelmét az egész amerikai szárazföldre*, ugyanakkor az európai háborúból a lehető legnagyobb anyagi hasznot akarja húzni. A tengelyhatalmak részéről mégegyszer nyomatékosan hangsúlyozni kell, hogy Rómát és Berlint az amerikai ügyek nem érdeklik, legfeljebb csak annyiban, amennyiben ezek az ügyek az európai érdekeket érintik.

Olasz előnyomulás Szomáliban

Szir határ, augusztus 7. A *Német Távirati Iroda* jelenti: A szir határon felfogott szikratávirójelentések szerint, *az olasz csapatok szerdán Angol-Szomáliában elfoglalták Zeila kikötővárost.* Adenből érkezett részletes jelentések szerint, az olaszok egymástól száz kilométernyi távol tévő *három oszlopban koncentrikusan vonulnak Berbera, az ország fővárosa és a legnagyobb kikötővárosa felé.* Az ellentámadásra indított angol gépesített lovasság olyan súlyos vereséget szenvedett, hogy *fejvesszve menekül vissza.* Az olasz csapatok részben már feleuton vannak a határ és Berbera között. Az első oszlop elérte Zeilát, amely csak 25 kilométerre fekszik Francia-Szomáli határától és 50 kilométerre Dzsibutitól.

Kairó, augusztus 7. A *Reuter-irodának* szerdán este kiadott hivatalos jelentése, amely Zeila elestét hirül adja, beszámol arról, hogy ugyancsak augusztus 5-én *az olasz haderő elfoglalta Hargeisát.* Augusztus 6-án kiadott hivatalos jelentés szerint *ellenséges gyalogság elfoglalta Adweniát.*

Négy igazi vásári sláger!

Hajszálvékony harisnya . . . 1·38
k. hib.

B.B. harisnya lehele vékony . 2·08
k. hib.

B.B. „Páris" harisnya . . . 2·68

Divat mintás női ernyő . . . 4·28
k. hib.

Gombház. Csekonics-utca 3.
még 3 napig.

„A tengely győzni fog"

Róma, augusztus 7. A Popolo d'Italia hangsulyozza, hogy a tengely győzni fog. Az angol birodalom elleni harc természetesen nem gyerekjáték. Ezt a háborut több arcvonalon kell megvivni. A tengely nem akar pirrhusi győzelmet aratni Anglia holttestén keresztül. A tengelyhatalmak a győzelmet ugy akarják kivivni, hogy megőrizzék teljes erejüket. A brit birodalom fokozatosan fog összeomlani, de ugyanakkor az európai szárazföld mégsem kerül a végkimerülés állapotába.

Krupp a „munka úttörője"

Essen, augusztus 7. A *Német Távirati Iroda* jelenti: *Ley* birodalmi vezető megbízásából szerdán *Krupp* doktornak, a Krupp művek főnökének 70. születésnapja alkalmából *Hitler aláirásával okiratot nyujtottak át, amely* Kruppot kinevezi a *„munka úttörőjévé"*. Az okirattal egyidejüleg átnyujtották Kruppnak a hozzátartozó arany érdemrendet. Az okirat különösen kiemeli a háborúban és békében elért rendkívüli teljesítményeket.

A Führer a nemzeti szocialista munkarendszer megkoronázásaképpen most létesitette „a munka úttörője" kitüntetést, hogy kitüntesse vele azokat a néptársakat, akiknek a legnagyobb részük volt mintaüzemek kiépitésében. Ezt a sajtónyilatkozatot adta Ley dr. a „munka úttörője" fogalmáról.

Minisztertanács

Budapest, augusztus 7. A *Magyar Távirati Iroda* jelenti: A kormány tagjai gróf *Teleki* Pál miniszterelnök elnöklésével szerdán délután 5 órakor rövid minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács folyó kormányzati ügyeket tárgyalt.

Gabonakrach fenyeget Argentinában

Buenos-Aires, augusztus 7. A Stefani-iroda jelenti: Minthogy Argentina az európai piacoktól szinte teljesen el van zárva, az argentin gabonanemüek ára tovább csökken. Az árcsökkenés oly nyugtalanitó, hogy a kormány kénytelen a mezőgazdákat megsegitő intézkedéseket tanulmányozni.

Párisi Nagy Áruház Rt.
Szeged (Csekonics és Kiss-utca sarok)

NYÁRI VÁSÁR:

Női fürdődress csinos fason	P 3.88
Női fürdődress gumival átszött	P 6.98
Női szalma divatkalap	P. 2.48
Női filz divat kalap	P. 3.58
Női himzettfejü vászon cipő	P 3.98
Nyári női sokni	P —.34
Női müselyem térdharisnya	P 1.38
Férfi fürdődress fekete pamut	P 1.28
Férfi fürdődress, szines gyapju	P 4.98
Gyermek kötött napozó	P 1.48
Gyemek kötött fürdőnadrág szines 1-es	P 1.38
Légyfogó üvegből	P —.64
Üveg kancsó 1 literes	P —.92
Bőr női erszény	P —.28
Müselyem női táncnadrág	P —.98

Eddig 591 árvizkárosultat 203.000 pengővel részesitettek segélyben

Megkezdik a felsőtanyai csatornázási munkálatokat

(A Délmagyarország munkatársától) Szerdán délelőtt 11 órakor *Tukats* Sándor dr főispán elnökletével árvizi ülés volt a városházán. Az ülésen a vásárhelyi kultúrmérnöki hivatal kiküldötte jelentést tett a felsőtanyai vízlevezetési munkálatokról.A csatornaépítési tervek készen vannak, azoknak kivitelére azonban csak akkor kerülhet sor, ha *Bauer* Sándor árvizi miniszteri biztos megvizsgálja, illetve intézkedéseket léptet életbe a munkálatok megkezdésére. *Bauer* Sándor árvizi miniszteri biztos jelenleg szabadságon van, Balatonkenesén üdül s így a terveket a kultúrmérnöki hivatal elküldte Balatonkenesére, hogy a rendkívül sürgős csatornázási munkákra vonatkozó intézkedések lehetőleg minél előbb napvilágot lássanak.

Tukats Sándor főispán arra való tekintettel, hogy a munkálatok megindítása égetően sürgős — hiszen az őszi mezőgazdasági munkákat nemsokára meg kell kezdeni és szükséges, hogy a föld addig megszikkadjon — táviratot intézett az ülésről a Balatonon üdülő Bauer Sándor árvizi miniszteri biztosnak és kérte, hogy azonnal intézkedjék a csatornázási munkálatok megindítása ügyében. A munkálatok megindítása érdekében a táviraton kívül átírt *Tukats* Sándor dr főispán a vásárhelyi kultúrmérnöki hivatalhoz is, hogy hétfőn reggel kezdje meg a felsőtanyai csatorna kiépítését.

Ezután *Vicsay* Emil dr. tanácsnok számolt be az árvizi segélyek, az építkezés és az anyagellátás ügyéről.

Eddig 591 kérvényezőt részesitettek árvizi segélyben 203.000 pengő összeg erejéig.

Ebből 178.000 pengő anyag és 25.000 pengő készpénzsegély. A segélyezetteken kívül még 187 család kért árvizi segélyt, ezeknek a még fönmaradt 100.000 pengőből utalnak ki anyagot és pénzsegélyt.

Simon József az építkezésekről adott beszámolót. Az építkezések bizonyos átmeneti nehézségek ellenére, kielégítő módon haladnak, megnehezíti az építkezést többek között az, hogy az állomásokról az átázott talaj miatt rendkívül nehéz a szállítás.

Vasárnap egyébként Felsőtanyára megy *Tukats* Sándor dr. főispán *Vicsay* Emil tanácsnok és *Breinovics* Vilmos műszaki tanácsos és vitéz *Horváth* János gazdasági felügyelő kíséretében, ahol az árvizi kérdésekkel kapcsolatban fölvilágosító tanácskozást folytatnak a gazdákkal.

Széchenyi István dr. kormánybiztos kiküldetése

A MTI jelentése szerint, a földművelésügyi miniszter *Széchenyi* István dr. országmozgósítási kormánybiztost, árvízvédelmi miniszteri biztosi kiküldetése alól buzgó és értékes szolgálatainak teljes elismerése mellett egyidejűleg fölmentette. *Széchenyi* István dr. fáradhatatlanul munkálkodott a Csanád-Arad-Torontál megyei árvíz leküzdése, a belvizek elleni védekezés és az árvízsujtotta lakosság megsegítése érdekében. Számtalan helyszíni szemlén győződött meg az árvíz pusztításairól és hathatós közbelépésével mindenkor kijárta, hogy a szerencsétlenség áldozatai segélyben részesüljenek.

Ugyanez a jelentés arról is beszámol, hogy buzgó és értékes szolgálatainak teljes elismerése mellett fölmentette miniszteri biztosi kirendelése alól *Bauer* Sándor vízépítési kerületi felügyelőt a földmívelésügyi miniszter. *Bauer* Sándor Szeged környékén fejtett ki értékes munkásságot a belvizek leküzdése és a veszélyeztetett vagy elpusztított területek megsegítése érdekében.

Szent-Györgyi professzor a sportrepülő

Interju Szent-Györgyi Albert dr.-ral a hármashatárhegyi repülőtaborban, ahol a Nóbel-dijas tudós vitorlázó repülői vizsgát tett

(A Délmagyarország munkatársától) Szent-Györgyi Albert dr.-ról, Szeged Nobel-díjas nagy tudósáról köztudomású, hogy ízig-vérig modern ember gondolkodásmódjában, tetteiben egyaránt. Mint ilyen, lelkes híve a sportnak és fárasztó tudományos munkája közben gyakran keres felüdülést a sportok világában. Kitünően teniszezik, nagyszerű autóvezető, kedvelője a vizisportnak is. Cseppet sem hat tehát meglepetésként egyik délutáni budapesti lap híre, hogy Szent-Györgyi professzor fölcsapott vitorlázó repülőnek, rövid idő alatt elsajátította a vitorlázó repülés tudományát és máris szép eredményeket ért el. A lap munkatársa meglátogatta a professzort a budapesti egyetemi sportklub hármashatárhegyi repülőtáborában és interjút csinált vele. A riporter éppen diákok karéjában találta a professzort, amint kis nadrágban, napvédő szemüveggel a szemén, izmos-rugalmasan magyarázott valamit. Korántsem a C-vitaminról tartott előadást. A vitorlázórepülésről beszélgetett sporttársaival.

Az ujságíró kérdésére, hogy mióta űzi a vakmerő sportot:

— *Már három hete sőt már az a) vizsgát le is tettem* — felelte büszkén a professzor.

— *Miből áll ez az a) vizsga?*

— Szakszerűen megmondhatom: Kétszer harminc másodperces egyenes siklás célleszállással. Néhány nap mulva leteszem a b) vizsgát, amely *háromszor egyperces repülést követel, S-fordulóval és célleszállással,* azután pedig még csak a c) vizsga van hátra. *Ez ötperces nivófeletti vitorlázórepülés, célleszállással.*

Arra a kérdésre, hogyan jutott eszébe, hogy repülni tanuljon, a professzor így felelt:

— Semmi különösebb célom nincs vele. *Csak nyaralok és sportolok.* Fontos szerepe a repülésnek csak az ifjúság körében van s amint tapasztalom, lelkesedés és tudás szempontjából nincs is hiány a fiúknál.

— Szép nyaralás ez itt, kint a hegyoldalban. Ha esik az eső, bemegyünk a sátorba és várjuk amíg eláll. *Ha süt a nap, ha jó szél van, repülünk. Ez a foglalkozásunk most valamennyiünknek. Itt lakunk, itt sportolunk, itt is alszunk.* A sátrakban persze nincs világítás, olvasni sem lehet, tehát: *teljes a pihenés.* Megvan a manapság sokat hangoztatott teljes „kikapcsolódás" is, mert a tudományt lehelő rideg górcsövek bizony nagyban különböznek a fantáziadús hófehér, impregnált vászonnal bevont repülőszárnyaktól.

A tudományos kísérletekre terelte ezután az ujságíró a szót, de a szegedi zöldpaprika világhírű tudósa mereven elzárkózott.

— *Csak semmi tudomány!* — mondotta. — *Most csak sporttal foglalkozom, semmi egyébbel.* Minden erőmmel, minden ambiciómmal azon vagyok, hogy mielőbb jó repülő váljék belőlem. *Ősszel aztán újra bevonulok az egyetemre és folytatom a megkezdett új kisérleteimet.* Titkárnőmnek már jóelőre kiadtam az utasítást: senkinek nem vagyok ott, mindenkinek tagadjon le s ha kell, viharágyúval riassza el a látogatókat. Nem különcködés ez, de higyjék el: *tudományt nem lehet másképpen csinálni, mint abszolút nyugalomban.*

A professzor ezután beszállt egy egyszemélyes vitorlázógépbe és elrepült a riport színhelyéről. Vagy hétszáz métert mehetett a levegőben, aztán *„kilebegtetett"* leszállással leereszkedett a mezőre.

Ma este a **Baross-étteremben**
flekkensült és lángos
Péntek este HALÁSZLÉ és TUROSCSUSZA.

Ujabb rabszökés a nagyfai börtön-gazdaságból

(A Délmagyarország munkatársától) A Csillag-börtön igazgatósága szerdán újabb fegyenczszökésről értesítette átiratban a szegedi rendőrséget. Kedden este a börtön nagyfai gazdaságából vakmerő módon megszökött *Márkus* György 46 éves battonyai napszámos. Márkus György ügyét a közelmultban tárgyalta a szegedi törvényszék és a többszörösen büntetett előéletű napszámost 10 rendbeli lopásban mondotta ki bűnösnek és ezért két és félévi fegyházbüntetéssel sujtotta. Márkus büntetését a Csillag-börtönben kezdte meg, majd a tavaszi hónapok beállta után a börtön nagyfai gazdaságába került. Márkus büntetése megkezdése óta sohasem sértette meg a fegyház-szabályokat s éppen ezért a nagyfai gazdaságban mglehetősen szabadon mozgott. Kedden délelőtt fegyenctársaival együtt egy nagyobb földdarab megművelésében vett részt. Társaitól mindjobban eltávolodott, majd egy óvatlan pillanatban megszökött. Szökését a déli órákban vették észre, nyomban riasztást rendeltek el. Márkus Györgynek azonban nyomaveszett.

Szökéséről most a Csillag-börtön igazgatósága értesítette a szegedi rendőrséget, majd a szökött fegyenc ellen országos körözést adtak ki. Valószínű, hogy a 10 rendbeli lopásért elítélt Márkus György Batonya esetleg Makó felé vette útját.

Belvárosi Mozi
Csütörtökön utoljára
A kirchfeldi pap
Anzengruber világhirű regénye filmen.
Főszereplők: HANS JARAY, HANSI STORK

Péntektől
A francia összeomlás
DUNKIRCHENTŐL PÁRIS KOMPIEGNE-ig. Előadások kezdete 5, 7, 9, vasárnap 3, 5, 7, 9

KORZÓBAN
Ma
Péntek Rézi
TURAY—PÁGER—RAJNAY—ERDÉLYI MICI EGRY MÁRIA, GÓZON—JUHÁSZ.
Azonkivül: A KINCSES FELVIDÉK

Ma utoljára
120-as tempó
magyar vigjáték.
MURÁTY, MEZEY, BÁSTHY, KABOS
Azonkivül: Részletek a kutyák életéből.
Péntektől a legszebb, legértékesebb francia film: **ÖRVÉNY**

Meghalt Hegedüs Antal árvaszéki elnök

(A Délmagyarország munkatársától) Szerdán reggel fekete gyászlobogó jelent meg a városháza tornyán: egyik kitünő főtisztviselő: *Hegedüs* Antal árvaszéki elnök költözött el az élők sorából. Hatvanhat éves volt, de egészsége, munkabírása egy pillanatra sem csökkent, a fiatalokat túlhaladó szorgalommal, erővel és kitartással dolgozott rengeteg munkát és nagy felelősségét jelentő hivatalában. Nem is birt vasegészségével az idő: a fatális véletlen vitte el örökre hivatalából ezt az örökké serényen dolgozó városi főtisztviselőt. Kitünő munkaerő volt, vezetője az árvaszéknek és irányítója a katonai ügyosztály munkáinak. Munkáját olyan kiválóan látta el, hogy több kitüntetésben részesült a honvédelmi minisztérium részéről. Legutóbb a III. osztályú polgári hadi érdemkeresztet adományozták *Hegedüs* Antalnak. Nemcsak tisztviselőtársai szerették és becsülték a legkisebb íróasztaltól föl a legmagasabb hivatali szobáig, hanem a város társadalma is osztatlan szeretettel és megbecsüléssel vette körül. Mulhatatlan vidámsága közismert volt, joviális természete sok jókedvű percet szerzett azoknak, akik társaságában voltak. Nemes szívét, mindenkin és mindenkor való segíteni akarását megismerték azok, akik kéréssel fordultak hozzá, halála nagy vesztesége a hivataloknak és a város társadalmának egyaránt.

1874 május 20-án született Szegeden. Államtudományi és jogtudományi vizsgát tett a kolozsvári egyetemen. 1907-ben ügyvédjelölt lett Szegeden, majd a tiszafüredi járásbírósághoz került joggyakornoknak. 1909 július 10-én, 31 éve lépett a város szolgálatába s azóta fáradhatatlanul működött a város érdekeiért. 1920-ban tb. tanácsnok lett, majd 10 év mulva árvaszéki elnökké választották, egyben kezébe került a katonai ügyosztály irányítása is. Lelkiismeretesen, pontosan látta el mindenkor hivatalát. Soha nem hiányzott, soha nem betegeskedett.

Július 22-én, szokása szerint, fiatalos fürgeséggel haladt a városháza felé. A hőforrás előtt a kocsiúton egy autó elől akart kitérni s eközben nekiment egy kerékpárnak, amelyet tulajdonosa az út másik oldalán vezetett. A lendülettől Hegedüs Antal a kerékpárt vezető nővel együtt a földre zuhant. Az esés olyan szerencsétlen volt, hogy Hegedüs Antal halkarját törte. A közkórházba szállították, ahol súlyos sérüléseivel feküdnie kellett s eközben tüdőgyulladást kapott, amely szerdára virradó éjjel egy órakor végzett vele. A halál okának pontos megállapítása céljából megnyugtatásul törvényszéki orvosi boncolást rendeltek el, amelyet ma reggel 9 órakor hajtanak végre. Temetése 9-én délután 5 órakor lesz a közkórház ravatalozó termében, ahonnan a város hivatalos képviselőinek, valamint rokonainak, barátainak, tisztviselőtársainak és ismerőseinek részvéte mellett kísérik ki a belvárosi temetőbe és helyezik örök nyugalomra.

Az engesztelő szentmiseáldozatot a halott lelkiüdvéért augusztus 9-én délelőtt 10 órakor mutatják be a rókusi templomban.

MAJOR ÁKOS áll. eng.
gyorsíró és gépíró szakiskolájában
szeptember hó 1-én kezdődik meg az 1940—41-es tanév államvizsgával. Előkészít helyesirásból, kereskedelmi levelezésből, kiképez gyorsirástanitásra. Horváth Mihály-utca 3. sz. alatt. Ipartestület.
Beiratkozás egész nap.

Havi **80** **fillérért**
mindennap cserélhet könyvet
a Délmagyarország Kölcsönkönyvtárában

Az aradi vár foglyainak emlékkönyve 1850-ből.

Amikor minden igaz magyar figyelme ezekben a feszült napokban Erdély és a Delvidék felé irányul, amikor Arad, Temesvár, Nagyvárad, Kolozsvár magyar neve cseng állandóan fülünkbe —, nem lesz érdektelen, ha a magyar Golgota szomoru emlékü, de mindig magyar szeretettel emlegetett helyére, Aradra gondolunk elsősorban s a világosi fegyverletétel eddig lezárt szomorujátékának egy ujabb jelenetét tárjuk az olvasó elé.

Nemrégiben került elő Kovács-Sebestény Miklós családi hagyatékából egy feketefedelü, arany széllel szegélyezett könyvalaku album 131 lap terjedelemben, melynek keletkezési ideje 1850, helye pedig Arad várának börtönei. A könyv tartalma: emléklapok; az egyiken hosszabb, a másikon rövidebb szöveg; vers vagy próza, némely helyen csak az iró neve és rangja. A lapok közül 40 keltezett; egy lap 1848-ban kelt Aradon, egy ugyanott 1849-ben, a többi 1850-ben, egy kivétellel szintén Aradon. Az album lapjainak zömét az aradi vár foglyai 1850 január 3. és március 23. között irták. A foglyok nagy része magyar volt; a 123 férfi rangja a következő: 1 tábornok, 19 ezredes, 13 alezredes, 11 kapitány, 24 őrnagy, 19 százados, 1 térparancsnok; a többi rangja, illetve beosztása ismeretlen.

*

1849 augusztus 13-án történt a világosi fegyverletétel s a hadsereg felbomlása. Degré Alajos iró szintén aradi várfogoly (akkor 30 éves) »Visszaemlékezései«-ben azt irja erről a napról, hogy »rettenetes, az őrülésig rettenetes volt. Népek felszabaditásáért harcoltunk s most minket kisérnek börtönbe«. Sokan elmenekültek, de még többen estek fogságba. A magyar hadsereg az orosz által prédája lett az osztráknak. »Ezen a napon volt a magyar tisztek szomoru fegyverletétele a szó teljes értelmében. Akárhány tiszt kettétörte kardját s ugy dobta oda nekik. S fegyvertelenül, az ellenfél kényének és hatalmaskodásának kiszolgáltatva, guny és szitok között vonultak Arad vára felé — egész hadtest fedezete alatt.«

Az Emlékkönyv három feltünő lapja

Az albumban három olyan lap található, mely tartalmilag különösebb figyelmet érdemel. Ezek közül az első, mint a leirásból tudjuk — »egy rendkivül finommüvü aquarell-miniatür«. Bánatos vándor ül a hegytetőn hatalmas kereszt árnyékában. Tekintete a távoli messzeségbe mered. A komor felhők közül szelid napsugár előtörését látjuk, amely aranyba vonja a környékbeli lila-párás hegyeket. Mint vihar után, olyan a hegy, a völgy, az egész vidék. A röpke napsugár küzd egy ideig a nehéz, terhes felhőkkel, azután minden enyhe pirba, alkonyba borul: a szabadságharc szerencsétlen végének megrázó szimboluma, mikor Világosnál minden elveszett . . .

A második lap az aradi tizenhárom vértanu egyikének emlékét őrzi. Három préselt füszál van ráerősitve, ezzel a felirással: »Emlék gróf Leiningen Károly magyar Tábornok Sirhalmáról«. Egészen megható emlék . . .

Az emlékkönyv harmadik lapja finom ceruzarajz, valamelyik fogoly munkája. Sebesült katonát ábrázol; előtte kis asztalkán kötszerek láthatók. A katona sebzett balkarját egy hölgy kötözi. Ez az a magyar hölgy, akinek a fogoly tisztek hálából irták és ajándékozták az albumot. Neve: Vásárhelyi Johanna.

Családjára vonatkozólag a következő adatok állanak rendelkezésünkre: Brünek József és Rull Juliánna házasságából származott Brünek Julia és Brünek Juditta. Juliát Vásárhelyi János földbirtokos vette feleségül. Legkisebb leánya, Vásárhelyi Ilka, Purgly János felesége lett. Brünek Juditta pedig Vásárhelyi Alberthez ment nőül. Ebből a házasságból született Vásárhelyi Johanna, az emlékalbum tulajdonosa. 1833-ban Aradon. Rendkivüli, sokoldalu asszony hirében állt: különösen szerette a természettudományokat. Később egy tövisegyházi földbirtokos, Takácsi Sándor vette feleségül. Gyermekei közül Takácsi Janka, Kovács-Sebestény Endréné, a Kovács-Sebestény Miklós család feje. Vásárhelyi Johanna 1916 novemberében halt meg Budapesten.

A Vásárhelyi-család az ötvenes években

A két Vásárhelyi-család nagy szerepet játszott az ötvenes években Arad társadalmi életében. Résztvettek minden karitativ munkában s érthető, hogy miként a több uricsalád, a Vásárhelyi is nagy részvéttel voltak a szerencsétlen foglyok iránt. Az Aradra vitt foglyok sorsa csak kezdetben volt elviselhetetlen; később, mikor ügyeiket rendezték, vagy elitélték és közlegényként besorozták őket, az aradi vár fegyelme és szigorusága is enyhült, ugyannyira, hogy a fogoly tisztek, bár rendőri felügyelet alatt álltak, mégis például báró Sternegg várparancsnok, had biró, továbbá az emberségesen gondolkodó és müvelt lelkü gróf Thun nagylelküségéből egészen szabadon élhettek. Utána Castellite nevü várparancsnok következett, »nem olyan sima modoru és udvarias ember, mint elődjei, de épp oly nemeslelkü és jóhiszemü«. Terjedelmes kertjét azonnal a foglyoknak ajándékozta, hogy ott sétálhassanak, kik aztán ráérő idejükben valóságos »édenkertet« csináltak belőle. Ha az aradiak közül valaki egy napra vendégül akart látni foglyokat, akár tizet is kiengedett, sőt örvendett, hogy szegények kissé szórakozhatnak. Nem volt nap, hogy egy csapat fogoly a városban ne lett volna, »mert — mint Degré irja —, az a lelkes aradi polgárság szivét, kenyerét megosztotta ezekkel a szerencsétlenekkel; csakis az ő részvétük, barátságuk s gyöngéd gondoskodásuk a foglyokról, enyhitette a fogság kinjait . . . Ők törekedtek nekik családot, otthont pótolni . . . Az aradiak vetekedtek a szivességben, az aradiak megközelitették a szenteket jóságban; az aradiak minden szerencsétlen honvéd szivében emlékoszlopot emeltek magoknak«.

A két Vásárhelyi-családról Degré külön is megemlékezik: »Volt-e egy is közülünk — irja Visszaemlékezéseiben —, vagy a várbeliek közül, kik e két uriház szivességét ne élvezték volna, kire ezen termekből a részvét, a vigasz s a barátság édes ihlete nem áradott? Nem volt! Amint nincs egy is, aki a hálaérzetét szivében magával sirjába ne vinné.

. . . Nem akarom itt részletezni — irja tovább — sem az aradi polgárok, sem a két Vásárhelyiné jótéteményeit, ehhez magában két kötet kevés volna. Mi, honvédek ugyis tudjuk, mások pedig nehezen tudnák megérteni. A világ önzetlenebb és résztvevőbb polgárokat, mint az aradiak voltak, felmutatni nem bir s olyan sziveket, mint a két Vásárhelyiné, csak az égben az angyalok közt lehet találni.«

A Vásárhelyi-család áldozatos vendégszeretete, jósága nemcsak lelki vigaszt nyujtott a fogoly tiszteknek, hanem ennél sokkal értékesebbet, sokszor az életüket is megmentette. Haynau — leveleiből tudjuk — a foglyok közül amnesztiát csak őrmestertől lefelé, a legénységnek szánt. »A főnököket felakasztatom, az osztrák tiszteket, akik az ellenségnél szolgáltak, agyonlövetem, a magyar tiszteket mint közlegényeket besoroztatom« — irja 1849 augusztus 24-én egyik levelében.

Teleki Sándor gróf, erdélyi főispán és kormánybiztos szintén a Vásárhelyi-családnak köszönheti életét. Az érdekes megmenekülés történetét megint csak Degré Alajos örökitette meg ismert munkájában: »Este, mint rendesen, Vásárhelyi Judith (Vásárhelyi Albertné) urhölgynél nagy társaság volt, ott tartózkodó foglyok nejei s letartóztatott ifjak. Nagy asztal körül esteliztünk, ez mindig igy volt. Egyszerre betoppant Sternegg hadbiró; helyet foglal az asztalnál, közömbös dolgokról cseveg, de látszott rajta, hogy rejt valamit. Aztán ugy odavetőleg mondta: Milyen szerencséje van annak a Teleki Sándornak, hogy elmenekült. Ma parancsolat jött, hogy erős őrizet alatt Pestre szállitsák. — Miért? — Erdélyből feladások jöttek ellene, hogy mint főispán és kormánybiztos több jóérzelmü egyént kivégeztetett. Na, — ha ez nem volt jóakaratu figyelmeztetés, akkor Sternegg egy elemiiskolai tanulónál együgyübb lett volna. Vásárhelyiné rám néz és távozik. Néhány perc mulva követtem. — Tudja, hol van Sándor? — Hogyne, feleltem. Mácsára ment Csernovitz Péterhez. — Vigye meg neki azonnal a hirt!« — Bátyja fogatán küldte el Degrét, aki Iratoson találta meg Telekit. Ő azután mint paraszt-kocsis szekerezett Belgrád felé s menekült Törökországba.

Diósi Géza dr

(Folytatjuk.)

Galgóci Konrád m. kir. udvarhadnagy neje
sz. kozmatalvi Zsiday Ida
33 éves korában, tragikus hirtelenséggel folyó hó 6-án Szolnokon elhunyt. Az elhunytban vitéz Zsiday Imre miniszteri osztálytanácsos leányát gyászolja.

Franciaországban eltörölték a 40 órás munkahetet

Genf, augusztus 7. A *Német Távirati Iroda* jelenti: *Belin* francia munkaügyi és iparügyi miniszter *eltörölte a 40 órás munkahetet.* Nem történt azonban még döntés abban a kérdésben, hogy megtartják-e Franciaországban a szokásos kétórás ebédszünetet, vagy pedig a legtöbb ipari ország példáját követve, az ebédidőt 30—45 percre csökkentik.

Elszámolási pénztár Berlinben Európa pénzügyi ujjárendezésére

Amszterdam, augusztus 7. A *Német Távirati Iroda* jelenti: Hollandiában nagy figyelemre méltatják azt a német tervet, hogy *Berlinben általános elszámolási pénztárt alapitanak.* Ennek a tervnek *az európai szárazföld pénzügyi ujjárendezése* lesz az eredménye és Berlin a legfontosabb pénzügyi központtá válik — irja az Allgemeine Niederland'sche Pressbüro.

Az a fontos szerep, amelyet Berlin máris elfoglal a szárazföldi fizetések forgalmában, abból a tényből következik, hogy most a jelentős belga-holland fizetési forgalom is Berlinen keresztül bonyolódik le. Mivel a háború a belga gazdasági életet igen érzékenyen érintette, Hollandiában örömmel üdvözlik, hogy Berlinen keresztül ismét megindul Belgium és Hollandia között a fizetési forgalom.

Nem is olyan jó „ugy élni, mint hal a vizben"

(A Délmagyarország munkatársától) A halak táplálkozásának kérdése roppant egyszerü dolognak látszik, a valóságban pedig egyike a legnehezebb tudományos problémáknak.

A koplalóművész sügér

A kérdés régen foglalkoztatja a tudósokat. Nagyon hosszu ideig nem tudtak felelni a kérdésre: Hogyan él a hal és hogyan táplálkozik?

Vajjon csak egyszerüen elnyeli a vizbejutott táplálékot, vagy más módon jut szervezetébe?

Lehetséges-e, hogy a halak bőrükön keresztül táplálkoznak?

Hosszu tudományos vizsgálatokat folytattak a tudósok világszerte, hogy a kérdésre megtalálják a helyes feleletet. Hosszu ideig vizsgálták a sügért, hogy kikutassák, hogyan tud megélni annak ellenére, hogy 227 napig láthatóan semmi táplálékot nem vett magához?

A halak bélcsatornáiban a táplálléknak nyomát sem találták, a sügérnél 227 napra visszamenően, a harcsánál 215 napra, a pontynál »csak« 159 napra visszamenően. Ezek a halak tehát ilyen rendkivül hosszu ideig láthatóan nem vettek táplálékot magukhoz. Semmiféle táplálék nem volt kimutatható szervezetükben, a legalaposabb vizsgálatok során sem.

Mitől nő a kis hal?

A csodálatos az, hogy az állitólagos koplalásuk mellett nemcsak hogy megéltek, de komoly erőfeszitést igénylő munkát is végeztek. A lazac például, melynek szervezetében szintén nem találták nyomát az ételnek, hónapokon keresztül erős munkát végzett azzal, hogy a tengerből felküzdötte magát a magasfekvésü patakokba.

A másik csodálatos jelenség, hogy azok a halpeték, amelyeket a »koplaló« halak leraknak és amelyek kéthárom milliméter nagyságuak, rendkivül rövid idő alatt hat-hét centiméteres nagyságura nőnek, noha a tudósok a leghalványabb nyomát se találják szervezetükben annak, hogy létezésük óta táplálékot vettek volna magukhoz.

Pedig a tudomány meglehetősen előrehaladott ezen a téren és feltétlenül ki tudná mutatni, ha a legcsekélyebb nyoma is lenne a hal testében a táplálléknak. Ezért azután a legkülönbözőbb elméletek alakultak ki e csodálatos jelenség megmagyarázására.

A halbőr nem „eszik"

A tudósoknak egyik csoportja a sajátságos jelenséget azzal igyekezett megmagyarázni, hogy a halak bőrükkel veszik fel a táplálékot, amely a vizben oldott állapotban található. Eszerint a bőrükön keresztül egyenesen a vérkeringésükbe jut a táplálék és a bécsatornájukban ezért nincs annak nyoma.

Az elméletről rövidesen kiderült, hogy nem jár helyes utakon. A tudomány mai állapotában a tudósok határozottan állitják, hogy a halak nem táplálkozhatnak a bőrükön keresztül.

Hogyan táplálkozik tehát a hal? Mi a táplálléka?

Minden évszakban más és más. Márciusban növények, április végén apró halak és baktériumok. A növények mérhetetlenül sok apró halat táplálnak fel és ezek az apró halak szolgálnak azután a nagyobb halaknak táplálékul. Táplálékukat a szájukon keresztül veszik magukhoz, épp ugy, mint a magasabbrendü állatok. Hogy szervezetükben még sincs nyoma a táplálléknak, annak az a magyarázata, hogy olyan különleges bélcsatornaberendezésük van, amelyen a táplálék rendkivül gyorsan nyomtalanul vonul keresztül.

Amig a sültgalamb.

Általában a halak igen nagy és bonyolult küzdelmeket folytatnak az élelemért. Táplálkozásuk csak annyiban tér el a magasabbrendü állatok táplálkozásától, hogy mig azok önmaguk választhatják ki, hogy mit egyenek, addig a halaknak ez nem áll módjukban és igy inkább ők alkalmazkodnak a viszonyokhoz és azt eszik meg, amit kapnak. Igy történik meg aztán, hogy egyik csuka megeszi a másikat.

Nehéz, küzdelmes élete van a halaknak, ne irigyeljük őket, azok se élnek ugy, »mint hal a vizben«.

Hol épüljön föl a csengelei templom?

(A *Délmagyarország* munkatársától) Megírta a *Délmagyarország*, hogy az új költségvetésben és a következő két év költségvetésében 10—10.000 pengőt, összesen 30.000 pengőt állitott be a hatóság hozzájárulásként a csengelei templom fölépitéséhez. Miután az ottani egyházközség már a jövő tavasszal az épitkezést meg akarja kezdeni, szükségessé vált, hogy a tervek elökészitéséhez a templom helye kijelöltessék. E célból szerdán bizottság szállt ki Csengelére. A bizottságban résztvett *Tóth* Béla dr. helyettes polgármester, *Krämer* Tamás dr. pápai kamarás, kerületi esperes, *László* János felsőközponti plébános és *Balogh* István dr. esperes, kerületi titkár. Az ottani egyházközség részéről az értekezleten *Balogh* Jenő plébános és vitéz *Nagy* István, az egyházközség világi elnöke vett részt. A helyszin alapos megtekintése után az az egyhangú vélemény alakult ki, hogy a templom a kiépitendő Csengele-központ főutcájának közepén úgy épittessék föl, hogy annak homlokzata északkelet felé forduljon. E célra a város tulajdonát képező egyholdnyi terület volna fölhasználandó. Ezzel a megoldással megmenthető az a kicsiny erdő, amely a jövőben is a hivek kényelmét fogja szolgálni. A templommal szemben, a főutca túlsó oldalán van kijelölve a hely a csengelei közigazgatási kirendeltség részére. A közgyülés valóban megérti a kor szellemének intő szavát, amikor a város hatóságát, különösen azokban az intézkedésekben támogassa, amelyek a legszegényebb és legelhagyottabb nép lelki és testi igényeit akarja kielégiteni.

Gázolt és továbbrobogott a Mars-téren egy motorkerékpáros

(A *Délmagyarország* munkatársától) Szerdán délelőtt 10 órakor a Mars-tér és a Méreyutca sarkán egy nagy sebességgel haladó motorkerékpár elütötte a járdáról lelépő *Kiss* Szabó Lajos 9 éves kisfiút sövényháza paksidülői lakost. A kisfiú a szerencsétlenség következtében eszméletlenül zuhant az úttestre. A szerencsétlenség színhelyén percek alatt hatalmas tömeg verődött össze, az őrszemes rendőr pedig a szerencsétlenségről értesitette a mentőket, akiknek dolguk nem akadt, mert Kiss Szabó István visszanyerte eszméletét. A gázoló motorkerékpáros kézrekerítésére, aki a szerencsétlenség után keletkezett tömegben nyomtalanul eltünt, megindult a nyomozás.

PECH...

Az embereknek alaptermészete a kellemetlenségtől való menekülés. Hogy mit tart kellemetlennek, az már a szübjektiv megitélés területére tartozik s igy teljesen érthető, ha igen nagy véleményeltérések mutatkoznak ebben a tekintetben szerte a nagyvilágon. Egyik ember például módfelett szeret politizálni, a másik úgy óvja magát tőle, mintha a politika a világ legkellemetlenebb dolga volna. Ezek, mint porszemet a dandy, lefujják, vagy leporolják még a kabátjuk hajtókájáról is a politikát és természetszerüleg valljak mindig azt az álláspontot, amely pillanatnyilag a legcélszerübb. Szeretnek simán élni, zökkenő nélkül, szépen vasalt rühában és tisztára keményitett lélekkel s ha valami atrocitás mégis előadódna, akkor úgy vigyáznak, hogy rájuk a legcsekélyebb gyanu árnyéka se essék.

Csakhogy a politika olyan mint az eső. És éppen az esővel kapcsolatban láttuk, hogy milyen ravaszul meg tudja tréfálni az embert . . .

Elegáns, szürke rühában haladt az illető fiatalember az utcán. Helyenkint sütött a nap de a borulat közeli esőt igért. S valóban, néhány perc múlva sürü cseppekben záporozni is kezdett a magasságokból a csapadék. Illető fiatalember igen óvatos lélek volt. Ugy féltette a rüháját, mintha a bőréhez lenne növe, igen nagy mértékben kivánt ügyelni arra, hogy a portalan rühán egyetlen esőcsepp se jelenhessék meg, mint a sima képet megzavaró pötty. Éppen ezért igen finom, tojáson járó léptekkel belibegett egy kapu alá. És várt. Az eső pedig esett. Sokáig esett, a fiatalember tehát sokáig várt.

Aztán egyszercsak megunta az ég a vizenyős ügy folytatását és elzárta fönn a vizcsapokat. A felhők eltünték, kiderült. És a fiatalember kellő vizsgálat után kilépett a kapu alól. Az eget nézte, mintha nem nagyon érdekelnék a földi dolgok.

És — pocsolyába lépett. Nagyot loccsant a viz a talpa alatt, egyszerre foltos lett a nadrág és piszkos-sáros a cipő.

Ez a pech. És ilyen a politika.

(m)

HIREK

Az idő A Meteorologiai Intézet jelenti 22 órakor. Időjóslat: Mérsékelt szél, változó felhőzet, több helyen zivatar, zápor-eső. A hőmérséklet alig változik.

— **Csanádmegye kisgyülése az erdélyi kérdés rendezéséért.** Makóról jelentik: Csanád vármegye kisgyűlésének legutóbbi ülésén *Purgly* Emil nyugalmazott földmívelésügyi miniszter napirend előtt fölszólalt és azt javasolta, mondja ki a közgyülés, hogy az egész országgal együtt Csanád vármegye képviselőtestülete is teljes bizalommal viseltetik a miniszterelnök és a külügyminisztr ama külpolitikai tevékenysége iránt, amellyel a román megszállás alatt lévő területek visszaszerzése érdekében dolgoznak. Arról is szólott, az erdélyi kérdést mielőbb sürgősen meg kell oldani, hogy ezáltal a nemzet erkölcsi és anyagi erői szabadabban fejlődhessenek. A kisgyülés *Purgly* Emil javaslatát elfogadta.

— **Tagavatás a Tömörkény Irodalmi Körben.** A Tömörkény Irodalmi Kör legutóbbi közgyülésén a kör tagjává választotta Gyökössy Endre dr. MÁV felügyelőt, a Petőfi-Társaság tagját. Szombaton este a kör Gyökössyt vacsora keretében felavatja a Raffay-étteremben. Az elnök Tömörkény-evangéliumot mond, a főtitkár ismerteti Gyökössy költészetét, Gyökössy verseiből ad elő s Hantházi András Tömörkény Istvánról olvas fel megemlékezést. A tagavató este nyolc órakor kezdődik.

— **Egészségügyi razzia a cukrászdákban és a fagylaltárusoknál.** A tisztifőorvosi hivatal kedden tartotta szokásos nyári razziáját a cukrászdákban, csemegekereskedésekben, fagylaltozókban és az utcai cukorkaárusoknál, az úgynevezett „török-cukrászoknál". A meglepetésszerű vizsgálat kiterjedt a berendezések, az előállított anyagok és a kész áruk fölülvizsgálására. A razzia eredménye kielégítő, mert sehol sem találtak a tisztifőorvosi hivatal kiküldöttei komolyabb panaszra okot szolgáltató hiányra és rendellenességre: a berendezések és az anyagok általában megfeleltek a higéniai követelményeknek és egyéb előírt szabályoknak.

— **A makói polgármester SzCsV. igazgatósági tagsága.** Makóról jelentik: Bécsy, makói polgármestert a SzCsV fölkérte, hogy vállaljon tagságot igazgatóságában. Az ügyet a polgármester a város képviselőtestülete elé vitte és a képviselőtestület hozzájárult a polgármester igazgatósági tagságához, de kikötötte, hogy az abból járó tiszteletdíjat be kell fizetnie a városi pénztárba. A határozat ellen a polgármester föllebezett, így került az ügy a kisgyűlés elé. A kisgyűlés arra az álláspontra helyezkedett, hogy a polgármester csak a belügyminiszter jóváhagyásával fogadhatja el az igazgatósági tagságot, a tiszteletdíjat azonban nem kell befizetnie a város pénztárába.

— **A természetes »Ferenc József« keserüvíz** régóta kitünően bevált háziszer megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

— **HŐHULLÁM SPANYOLORSZÁGBAN.** Madridból jelentik: Cordovában kedden tetőfokára ért a spanyolországi hőhullám. Cordovában 42 fokot mértek, de 40 fokon fölüli a hőség Caceteresben, Sevillában, Jachben és Granadában. A hőmérő árnyékban mutatta ezt a hőséget.

— **Autóbaleset érte Várady László képviselőt.** Szentesről jelentik: Könnyebb természetü autóbaleset érte vitéz Várady László országgyülési képviselőt. Várady autóján, amelyet maga vezetett, Hódmezővásárhelyről Szentesre tartott; útközben az autó hátsó kereke defektet kapott és emiatt a megfarolt gép egy útszéli fa felé perdült. A képviselőnek volt annyi lélekjelenléte, hogy a kormánykerekét megfordítsa és így könnyebb sérüléssel menekült a komolyabb balesettől. Várady sofőrje a képviselőt a kórházba vitte. Itt elsősegélyben részesitették, majd hazatért lakására és otthon ápolják.

— **Janik vendéglőben ma flekken és vargabéles.**

— **Szerkesztői üzenet a Szegedi Uj Nemzedék címére.** Idézett cikkünket egyik református munkatársunk irta. Az elirás megtörtént. Sajnáljuk. Nem nagyobb hiba ez, mint mikor a katolikus lap« prelátus helyett pilátust irt. Csak szekrestyés mentalitás tud ezen felháborodni. Az ujságiró eszményeknek, elveknek és mindig az igazságnak papja, ilyen botlásokon nem akadhat meg. Amint a miséző pap is szeliden folytatja áldozatát, ha a ministráns véletlenül a misekönyvet megforditva tenné az oltárra. Az alkalomról, amelyben sülyosan sértő inszinuációit megirta csak ennyit. Nem hagyhatjuk azonban szó nélkül a pogány szellemet, mely egy katolikus közpénzből fenntartott lapból felénk árad. Ha valaki eltévelyedett, még ha bünös útakon járt is, joga van a megtérésre. És ha megtért, joga van ahhoz hogy rehabilitálják. A Délmagyarország esetében azonban nem erről van szó. Mert a Délmagyarországnál uj emberek, uj szellemet képviselnek és szolgálnak. Ezt megértették és elismerték azon intelligens keresztény középosztálybeli előfizetőink is, akik azóta százával lettek és maradtak hüséges olvasóink. Ezért az acsarkodás a Délmagyarország ellen. Megbocsátjuk. Sőt megbocsátanánk azt is, ha például a Szegedi Uj Nemzedék elhagyná nyilaskeresztes irányát és a tiszta keresztény nemzeti irányt szolgálná. Mert ugy-e azt nem tagadják, hogy a nyilasmozgalom szegedi hajtását az ő szerkesztőségükben ültették el, ott ápolták, dédelgették, az első plakátokat és kartotékokat a Szegedi Uj Nemzedék szerkesztőségében lehetett látni, ott tanultak ki a Fehér Istvánok, a Hajas Sándorok és — bármilyen kellemetlen a Bilinkievics-Szentiványi Rudolfok is . . . Ha lehet egyáltalában beszélni a szegedi sajtóban rapszódikusan merész elkanyarodásról és külső irányváltozásokról, akkor annak klasszikus példáját adja az a Szegedi Uj Nemzedék, mely egyik cikkében zsidózik, másik cikkében pedig pénzért zsidókat reklamiroz, különösen pedig egyik kezével szemrebbenés nélkül zsebrevágja a katolikus egyházi szubvenciókat, másik kezével cikket ir olyan politikai irányok érdekében és szolgálatában, melyekkel szemben a hivatalos egyház nem csak aggodalmas, hanem attól hivelt óvja. — Tanulságul: ne irigykedjenek, hanem adjanak jobb lapot a még megmaradt olvasóiknak.

— **Orvosi hir.** Dr. Bach Imre rendelését újra megkezdte.

— **Felhivás a leventékhez!** A katonai parancsnokság kirendeltsége felhivja a leventéket, hogy vasárnap a körzetük gyülekező helyein az alábbiak szerint jelenjenek meg: Az alsóvárosi körzet 6 óra 30 perckor az alsóvárosi, a belvárosi körzet 6 óra 30 perckor a belvárosi és a felsővárosi körzet pedig 7 óra 15 perckor a Szent György-utcai elemi iskolában jelenjenek meg. A meg nem jelenők szigoru büntetésben részesülnek.

— **Soffőr-tanfolyam.** Az állami gépjárművezetőképző tanfolyam a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetben (Budapest, VIII., József-körut 6.) augusztus 19-én este fél 7 órakor nyilik meg. Beirás és a felvételhez szükséges ürlapok kiadása naponta délelőtt 10—12 óra között az igazgatósági irodában. Igazgatóság.

— **Öngyilkos lett a tettenért kerékpártolvaj.** Budapestről jelentik: Etyeki Tibor 25 éves müszerész borzalmas módon vetett véget életének. A fiatalember a Rákóczi-tér és a Déry-utca sarkán levő üzlet előtt el akart lopni egy kerékpárt. A rendőr éppen abban a pillanatban ért az üzlet elé, amikor Etyeki fölült a kerékpárra és el akart karikázni vele. A rendőr a lopást megakadályozta és a tolvajt be akarta vinni a főkapitányságra. Etyeki zsebéből hirtelen előkapta revolverét és anélkül, hogy a rendőr meg tudta volna akadályozni cselekedetében, gyors egymásutánban háromszor magára lőtt. Mind a három lövés halálos volt, Az egyik golyó a halántékán, a másik a szájpadlásán, a harmadik a szive alatt hatolt be a testébe. A vizsgálat megindult.

A Tisza vizállása: 205

A rendőrség szegedi révkapitánysága közli: A Tisza vizállása augusztus 7-én reggel 7 órakor: 205, hőmérséklete 20 fok Celsius. A levegő hőmérséklete 17 fok Celsius.

Női levélhordók Szegeden

Szerdán megjelentek a szegedi utcákon, a szegedi lépcsőházakban, lakásokban az első női postai kézbesítők. Postássapkában, kék kabátban, hatalmas bőrtáskával az oldalukon jártak-keltek az utcákon. A sapka alól barna, szőke és fekete fürtök bújtak elő, a kecses lépések ütemére játszott az oldalukon az iromba táska: ezek a fiatal nők kötelességet, a nehéz idők kötelességét mentek teljesiteni. Azt a kötelességet, azt a munkát, amely eddig a férfiak vállára nehezedett, amelynek táskaszíja eddig a férfiak vállán keresztül húzta át a munka jelvényét.

A néhány hónappal ezelőtt megalakult Önkéntes Női Munkaszolgálat jelentkezettjei ezek a fiatal nők, akik új színt jelentenek az utcai forgalomban, a napi munkák megszokott egyformaságában. Lelkesen, odaadással végzik munkájukat, példátadó buzgalommal helyettesítik munkahelyeiken azokat, akiket más kötelességek ellátására hívott a haza. A női munkaerők igénybevétele azért történik, hogy a postai kézbesítés terén elengedhetetlen gyakorlatra tegyenek szert a nők. Mindössze a szükséges kiképzésről van szó, amely néhány napot vagy néhány hetet vesz igénybe. A postai vezetőség körében örömmel konstatálják, hogy a behivott jelentkezők igen kitünő munkaerőnek bizonyulnak.

— **Kártérítést kapott a szerencsétlenül járt pásztor.** Makóról jelentik: Tavaly sulyos szerencsétlenséget okozott egy megvadult bika; megtaposta a csordást, aki emiatt munkaképtelen lett. Az ügy a bíróság elé került, amely megállapította, hogy a szerencsétlenségért Németh András esküdt és egy Farkas nevü tehéntartó gazda a felelős, mert nem kötötte a szekér után a bikát. A bíróság havi 22 pengőt itélt meg rokkantjáradék fejében. Az összeget Németh és Farkas tartozik megfizetni.

— **A természetes »Ferenc József« keserüvíz** régóta kitünően bevált háziszer megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

— **Gyermekparalizis — Szentesen.** Szentesről jelentik: Szentesen gyermekparalizises megbetegedés történt. Az esetről nyomban jelentést tettek a polgármesternek. Sipos Antal nevü fiatalembert támadta meg a betegség. Sipos Antalt a kórházban elkülönitve ápolják. Az a vélemény Szentesen, hogy Sipos vidékről hozta magával a betegséget, ezért a polgármester rendeletére minden intézkedést megtettek, hogy a bénulásos betegség ne terjedhessen tovább.

— **Névváltoztatás.** Wetzl Ádám fodrászmester és Lajos fia 312 444—1939. számu belügyminiszteri rendelettel nevüket Bójaira változtatták.

— **Leesett az állványról.** Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt szerdán délelőtt Szegeden. Dékány András 59 éves szobafestőségéd délelőtt 11 órakor munkahelyén egy 4 méter magas állványról leesett. A kihivott mentők sulyos belső sérülésekkel és medencecsonttöréssel szállitották a sebészeti klinikára.

— **A gyapju legmagasabb ára.** Budapestről jelentik: Az árkormánybiztos szabályozta a gyapjuárak legmagasabb eladási árát. Eszerint a házinyul szőrét 18, a mezei nyulét 38, az üregi nyulét 28, az angora nyulét 41, a borjuszőrüét 0,85, a marhaszőrt 9.75, a kecskeszőrt 1.60 pengős áron vehetik a gyárak számitásba.

Mielőtt nyaralni megy, biztositsa lakását és üzletét betörés és lopási károk ellen!

Gyermeknap Kiskundorozsmán

(A Délmagyarország munkatársától) Kitünően sikerült „Gyermek Nap"-ot rendezett Kiskundorozsmán a Stefánia Szövetség a „Zöldkeresztes" szolgálattal karöltve a honvédség támogatásával. Az ünnepséget a kiskundorozsmai leventék zenekarának pattogó muzsikája vezette be; a zene ütemei mellett vonultak föl az ünnepély résztvevői a Hősök-terére. A fölvonulás színpompás képet mutatott, különösen az óvodások voltak bájosak. A téren *Brunner* Annuska V. osztályú elemista volt a konferanszié; ügyes és ötletes volt. Az üdvözlőverset *Balogh* Mancika óvodás szavalta el bájosan. Ezután *Sztriha* Kálmán esperes-plébános mondott nagyhatású ünnepi beszédet a nap jelentőségéről.

Az esperes-plébános beszéde után kezdődött a kitünően összeállított műsor, amelyet nagy figyelemmel hallgatott és nézett végig a nagyszámú közönség és nem fukarkodott a tapssal. Színpompás képet adott a magyarruhás leánykák csárdása, amelyet *Serfőző* Etelka tanítónő tanított be. Derültséget keltett *Czékus* Laci és *Szekeres* Pista vásári jelenete. Percekig viharzott a taps, amikor „Ha majd a magyar zászlók megindulnak" című erdélyi életképet mutatták be *Balogh* Klári és *Dudás* Manya óvodás növendékei dr. *Gabos* Zoltánné kitűnő betanításában.

A kitünően sikerült ünepségért *Zádory* Máriát, a Stefánia fővédőnőjét illeti dicséret. A fáradságos, de hálás munkában méltó segitőtársai voltak: *Dobay* Ella, *Szücs* Margit, *Kacsándy* Rózsika védőnők, *Gábos* Zoltán dr. járási főorvos. A nemes cél érdekében a gyüjtésnél *Zádory* Ferenc és *Palotay* József igazgató irányította, a sátrakban dr. *Seres* Samuné, dr. *Sztriha* Isvánné, özv. *Farkas* Vincéné, *Kiss* Ferencné, özv. *Forgách* Jánosné, özv. *Szirmay* Kálmánné, *Farkas* Kálmánné és *Dudás* Bódogné tevékenykedett eredményesen a szorgalmas leánysereggel.

Este társavacsora volt a Gyuris-vendéglőben, majd táncraperdült a fiatalság és XIV. Rácz Jani kivilágos-kivirradatig húzta a talpalávalót.

Nemcsak erkölcsileg, de anyagilag is jól sikerült a „Gyermek Nap", mert a nemes célra 650 pengő gyült össze. Meg kell említeni, hogy vitéz *Gyuris* Ferenc vendéglős a mulatság jövedelméből bizonyos százalékot szintén a nemes célra adományozott.

RÉSZLETRE

Kész hálószobák olcsón kaphatók. Készitek első-rendü kombinált és egyszerü butorokat **Kakuszi** müasztalos, Kossuth L. s.-ut 5. sz.

Kétmillió pengő segélyt kérnek az ármentesitő társulatok

Budapest, augusztus 7. A Tisza-Dunavölgyi Társulat Központi Bizottsága rendkívüli ülést tartott. Az ülésen megjelent vitéz *Bonczos* Miklós belügyi államtitkár, az árvédelem országos kormánybiztosa is. *Khuen-Héderváry* Károly gróf elnöki megnyitójában kijelentette, azért kellett összehívni az ülést, hogy megtegyék a társulatok árvédelmi fölkészültségének biztosítására szükséges sürgős intézkedéseket. Vitéz Bonczos Miklós fölszólalásában elismeréssel és köszönettel szólott a műszaki személyzet önfeláldozó árvízvédekezési munkájáról. Kijelentette, a védekezést az árvizek és belvizek rendkívül nagy és váratlan méreteire való tekintettel, nagy eredményünek látja. Hangoztatta, hogy az árvízokozta rongálások helyreállításáért mindent el kell követni.

Az ülés után az azon résztvevő országgyülési képviselők fölkeresték *Szász* Lajos pénzügyi államtitkárt és átadták neki a nagygyülés memorandumát. A memorandumban az árvizek által megrongált védművek helyreállítására *kétmillió pengő államsegélyt kérnek a társulatok részére.*

KÖZGAZDASÁG

)(**A SZEGEDI PIAC ÁRAI.** A szerdai állatárak a következők voltak: borju kilója 54—80, hizott sertés kilója 1.05—1.25, éves sovány sertés darabja 40—60, választási malac párja 25—35 pengő. Hus. Marhahus I. rendü 1.60—1.86, II. rendü 1.40—1.70, III. rendü 1.00—1.50, borjucomb 1.80—2.60, lapocka 1.80—2.20, karaj 1.60—2.20, nyakas 1.40—1.60, szegy 1.40—1.60, pörköltnek való 1.20—1.60, sertéskaraj 2.40—2.50, lapocka 2.20—2.50, oldalas 1.70, zsirszalonna 1.88—1.90, háj 1.98—2.00, zsir 1.88—1.90 pengő. Teljes tej literje piacon 22, csarnokban 26 fillér. Baromfi. Csirke rántani való párja 1.40—2.40, kilója 1.50—1.70, nagyobb párja 2.40—4.00, kilója 1.30—1.60, tyuk párja 4.00—5.60, kilója 1.20—1.30, sovány kacsa párja 2.40—5.50, kilója 1.60—1.80, sovány liba párja 5.00—9.50, hizott kilója 1.60—1.90, tojás kilója 1.50—1.80 P. Gyümölcs. Alma nyári édes kilója 20—70, savanyu 20—90, rózsabarack 60—1.00, apró sárgabarack 30—50, őszibarack nagyszemü 1.40—1.70, aprószemü 1.00—1.30, meggy közönséges aprószemü 50—80, körte 40—1.00, szilva ringló 40—80, közönséges 20—40, málna 1.00—1.60, görögdinnye 16—20, sárgadinnye 25—40 fillér. Zöldség. Borsó zöld, hüvelyes kilója 15—25, burgonya nyári rózsa 12—16, apró 8—10, vöröshagyma 10—16, fokhagyma 20—30, petrezselyem csomója 6—14, sárgarépa 6—14, vörös-cékla kilója 20—30, vöröskáposzta 20—30, zeller darabja 4—8, fejeskáposzta kilója 10—16, kelkáposzta 8—14, karfiol darabja 20—70, saláta feje 2—6, karaláb kilója 6—10, tök főzni való 2—5, paradicsom 12—18, ugorka nagy 4—10, apró 20—30, zöldpaprika apró hegyes 10 darab 4—8, tölteni való 20—30, torma kilója 60—1.00, spenót 15—25, sóska 20—40, zöldkukorica csöve 3—6 fillér. Füzéres paprika füzérje 2.80—3.00 P.

TŐZSDE

Budapesti értéktőzsdezárlat. Az elmult napokhoz viszonyitva csendes forgalommal nyitott a tőzsde. Az alaphangulat azonban barátságos volt és a legtöbb papir kezdő árfolyama kisebb árjavulást tüntetett fel. Később külső megbizások hiánya miatt mind üzlettelenebbé vált a piac és a további árjavulások megálltak. A tőzsdeidő végén nyereségbiztositó eladások következtében kisebb mennyiségü áru került a piacra, amit a kereslet tartózkodása miatt nem lehetett elhelyezni. Az értékek tulnyomó része a tegnapi árvonal alá esett le, csak 1—2 papir tudott lényegtelen érnyereséget megtartani. A tőzsde gyengén tartott irányzattal kisebb árveszteségekkel zárult. Zárlati árfolyamok: Magyar Nemzeti Bank 177.—, Köszén 385.5, Ganz 16.2, Egyesült Izzó 128.5, Szegedi kenderfonógyár 62.—.

Budapesti hivatalos valutaárfolyamok. Angol font 10.00—10.20, belga frank —.—, dán korona —.—, dinár 7.60—7.90, dollár 344.10—350.10, francia frank —.—, holland frt —.—, —.—, cseh-szlovák korona 11.45—11.80. (20 K-nál nagyobb cimletek kivételével), szlovák kor. 11.45—11.80 (20 K-nál nagyobb cimletek kivételével), kanadai dollár 301—306, lej 3.20—3.40, leva 3.30—3.60, lira 17.40—17.90 (csak 10 lirás bankjegyek és érmék vásárolhatók), német márka —.—, norvég korona —.—, svéd korona 81.70—82.70, svájci frt 77.95—78.95, kanadai dollár 250.00—300.00.

Zürichi devizazárlat. Páris 9.50, London 17.53, Newyork 440.—, Brüsszel —.—, Milánó 22.20, Amszterdam —.—, Berlin 175.75, Szófia 5.50, Belgrád 10.—, Athén 3.—, Bukarest 2.30.

Budapesti terménytőzsdezárlat. A terménytőzsdén kissé megélénkült az irányzat. Az uj termésü sörárpában megindult a forgalom a hatóságilag maximált áron.

A budapesti terménytőzsde hivatalos árjegyzése. Buza 77 kg-os tisztvidéki 20.25, 78 kg-os 20.75, 79 kg-os 21.05, 80 kg-os 21.25. Pestvidéki rozs —.—, sörárpa kiváló 22.60—22.85, takamányápa I. 18.50—18.75, zab 20.80—21.05, tengeri tiszántuli 27.50—27.75.

Csikágói terménytőzsdezárlat. Buza tartott. Szeptemberre 74,5—ötnyolcad, decemberre 75 háromnyolcad—fél, májusra 75.75. Tengeri szilárd. Szeptemberre 61 hétnyolcad, decemberre 57, májusra 58.75, Rozs tartott. Szeptemberre 42 egynyolcad, decemberre 44.75, májusra 47.5.

SPORT

Nem Budapesten, hanem Szegeden lesz vasárnap az első Szeged AK—WMFC éremmérkőzés

(A Délmagyarország munkatársától) Jelentette a *Délmagyarország*, hogy a „Szeged" AK és a WMFC vezetősége között kétfordulós éremmérkőzésre vonatkozólag megállapodás jött létre. A megegyezés értelmében az első mérkőzésre Budapesten került volna sor. Tekintettel arra, hogy *Gidófalvy* Pál dr. miniszteri biztos, — mint lapunk más helyén közöljük, — vasárnap délután Szegeden lesz és az idény megindulása előtt beszédet akar intézni a játékosokhoz, a mecscsek programmjában változás állott be. Ez azt jelenti, hogy az első „Szeged" AK—WMFC mérkőzésre nem Budapesten, hanem Szegeden kerül sor.

A mérkőzésnek érdekesnek ígérkező előjátéka lesz, amennyiben a találkozó előtt az NB II. osztályú tagsággal bíró Vasutas a III. osztályú „Szeged" AK II.-vel méri össze erejét.

A Szeged AK szerdán délután edzőmeccset játszott. A játékról a budapesteiken kivül is hiányzott több futballista. A játéknak az volt az érdekessége, hogy a tartalékcsapat 2:1 (1:0) arányban legyőzte az első garniturának mondott együttest. A jobbnak látszó csapat győzelmét a ragyogóan védő Tóth akadályozta meg. A gólokat Gyuris, Polyák (öngól), illetve Nagy lőtték. A játékot Hesser vezette.

A miniszteri biztos vasárnapi szegedi látogatása

Gidófalvy Pál dr. az SzTK-pályán beszédet mond az egyesületi vezetőknek, edzőknek és játékosoknak

(A Délmagyarország munkatársától) Gidófalvy Pál dr. miniszteri biztos értesítette *Vecsernyés* Lajost, a DLASz titkárát, hogy vasárnap ellátogat Szegedre, hogy fontos kérdéseket elintézzen. A miniszteri biztos úgy intézkedett, hogy vasárnap fél hatra jelenjenek meg az SzTK-pályán az intézők, az edzők, a játékvezetők és a játékosok, de valamennyi más funkcionárius, akinek a DLASz-tól igazolványuk van. Erre azért van szükség, mert ezt az alkalmat használja föl a miniszteri biztos arra, hogy az igazolványokat felülbélyegezzék. A jövőben ugyanis csak az ilyen bélyegzővel ellátott igazolványok birnak érvénnyel.

Gidófalvi Pál dr. beszédet is mond. Rámutat azokra a követelményekre, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a magyar labdarugás fölvirágoztatására.

Melyik csapat képviseli az alföldi kerületet a losonci teniszbajnoki versenyen?

(A Délmagyarország munkatársától) Vasárnap rendezik meg Losoncon az országos vidéki teniszcsapatbajnoki versenyt. Ugy volt, hogy ez a nagyszabású küzdelem Ungvárott lesz, a szövetség azonban megváltoztatta ezt a tervet és Losoncra tűzte ki a küzdelmeket. A versenyen az egyes alszöveségek bajnokcsapatai vehetnek részt, tehát a férfi és a hölgybajnokegyüttes.

A losonci versenyen persze az alföldi kerület is képviseltetni kívánja magát, itt azonban az a helyzet, hogy még nincsen bajnok. Ezért a címért egyforma eséllyel állhatna ki a férfiaknál a Vasutas és a Gyulai AC a hölgyeknél a KEAC és a Csabai AK. Tekintettel arra azonban, hogy a bajnokság eldöntésére a salakpályán már nincsen idő, az alszövetség fog ebben a kérdésben dönteni. *Martély* dr. előadó szerint még abban az esetben is nehéz lenne a képviseletet elintézni, ha történetesen bármelyik együttest jelölnék ki reprezentánsnak; sem a Vasutas, sem a gyulai csapat nincsen abban a helyzetben jelenleg, hogy résztvehessen a losonci versenyen. Ettől függetlenül, nem lehetetlen, hogy találnak valamilyen áthidaló mgoldást.

—oOo—

A Vasutas „serdülők" a 16 év óta fönnálló 4x1000 méteres ifjusági váltó megdöntésére készülnek

(A Délmagyarország munkatársától) Az utóbbi évek atlétikai stagnálását mutatják azok a tények, hogy vannak rekordok, amelyeket nem tudtak még megdönteni a déli kerületben. Remélni lehet, a stagnálásnak már vége van, mert hála a jó vezetésnek, kezdenek a csucsok megdőlni. A vezetők jó utánpótlást nevelnek és különösen élénk az élet a Vasutas ifjusági futói körében, amióta Kakuszi Ferenc keze alatt dolgoznak és fejlődnek. Ez a fejlődés adta azt a reményt Kakuszi Ferencnek, hogy két kiváló rekordjának a megdöntésére, illetve fölállitására elérkezett az idő. Éppen ezért szombaton és vasárnap két váltófutást rendez a Vasutas a rókusi stadionban. Szombaton 18 órakor a 4x1500 méteres ifjusági rekord fölállitására törekszik a piros-kék gárda, mert ebben hivatalosan nincsen csucsteljesitmény nyilvántartva, vasárnap pedig meg akarja dönteni ez az együttes a 4x1000 méteres rekordot. Ez a rekord 16 éve áll fönn a déli kerületben, 1924-ben állitotta föl 11:52.8 perces idővel a Villányi, Rácz, Molnár, Szvoboda összetételü SzAK-staféta. Ebből a mezőnyből Villányi és Rácz országos viszonylatban is elsőrendü atléta vált, a másik kettő átlagteljesitményekre volt képes. Ebből az következik, hogy most is csak két olyan atléta kell, aki eléri Villányi, vagy Rácz nivóját, ebben az esetben megjavitható a csucs, amely az országos rekordnál majd egy perccel gyengébb. A csucsért a Helyes—Heinc, Kakuszi II., Szécsi, Gyuris összeállitásu Vasutas-csapat áll rajthoz. Ennek a váltóegyüttesnek az az érdekessége, hogy csak egyik tagja ifjusági, a többi még ugynevezett serdülő atléta. Ez a csapat legutóbb edzésen 12:08 percet futott, tehát ha megszoritják, ki lehet hozni belőle a csucsot. Éppen ezért üdvös lenne, ha a szövetség valamilyen szenioregyüttest állitana ki ellene, nehogy egyedül kelljen lefutnia a jóképességü csapatnak a távot. A rekordjavitásra vasárnap délelőtt fél 10 órakor ugyancsak a Vasutas-stadionban áll ki a piros-kék együttes.

Belváros legforgalmasabb helyén
vendéglő átadó
»Jogutódlás« jeligére a kiadóba.

A futballista tizparancsolata

(A Délmagyarország munkatársától) Gidófalvy Pál dr. miniszteri biztos fölkérésére Papai István dr. szövetségi orvos tiz pontban foglalta össze azokat a követelményeket, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a futballista eredményes teljesitőképességéhez. A futballista-tizparancsolatot minden klubhelyiségben, illetve játékosöltözőben ki kell függeszteni.

A játékostizparancsolat:

1. Ne éjszakázz!
2. Minden nap legalább nyolc órát pihenj.
3. A dohányzástól tartózkodj.
4. Szeszesitalt még kismértékben se fogyassz.
5. Könnyen emészthető ételeket egyél.
6. Rendszeresen, mértékletesen élj és táplálkozz.
7. Mérkőzés előtt két órával étkezz.
8. Szabad- és friss levegőn sportolj.
9. Sérüléseddel, betegségeddel fordulj edzőhöz s orvoshoz.
10. Lelkileg, testileg mindig légy friss és egészséges, mert csak igy szolgálhatod a magyar labdarugást.

BÉRAUTÓ
megbizható, kényelmes, éjjel-nappali szolgálat mellett megrendelhető vidékre is.
CENTRAL GARAGE, telefon: 17—35.

× **Gálffy András kitüntetése.** Gálffy András hirlapirót, a JT volt országos főtitkárát az OTT diszoklevéllel és ezüstéremmel tüntette ki pozíciójában kifejtett eredményes munkásságáért.

× **Csütörtökön: Gamma—Törekvés Szent István Kupameccs.** A második Szent István Kupamérkőzésre csütörtökön kerül sor. Ebből az alkalomból a Gamma a Törekvéssel méri össze erejét. Két angol rendszer szerint futballozó csapat küzdelme érdekesnek igérkezik. Tavasszal, a bajnoki kampány során szintén nivós meccset vivott a két együttes. A meccset este, villanyvilágitás mellett bonyolitják le.

× **Turay I. és a kecskemétiek.** Turay I.-et, a Hungária volt válogatott futballistáját a Kecskeméti AC meghivta edzőnek és játékosnak. A kérdésben még hivatalos döntés nincs, abból a tényből azonban, hogy Turay résztvett az MTK legutóbbi edzésén, arra lehet következtetni, hogy a kiváló játékos mint amatőr volt klubja anyaegyesületének rendelkezésére áll.

Felelős szerkesztő:
Bártfai László
—oOo—
Kiadásért felel:
Berey Géza
főszerkesztő.
a Délmagyarország Hirlap- és Nyomdavállalat Rt. ügyvezető-igazgatója.
—oOo—
Szerkesztőség: Szeged, Aradi-utca 8. — Éjszakai szerkesztőség: Kálvária-utca 14. — Kiadóhivatal: Szeged, Aradi-utca 8. — Telefon (szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda): 13-06.
Kiadótulajdonos:
Délmagyarország Hirlap- és Nyomdavállalat Rt.
Nyomatott: ABLAKA GYÖRGY körforgógépén Szeged, Kálvária-utca 14., telefon: 10-84.
Felelős üzemvezető: Ablaka István.

PANNONIA SZÁLLÓ
Budapest, VII., Rákóczi ut 5. sz
Elsőrangu családi szálló a város központjában
Egyágyas szobák 5.-től 12.- P-ig
Kétágyas szobák 9.-től 18.- P-ig.
Külön termek.
Pensiórendszer is bevezetve.

APRÓHIRDETÉSEK

ELADÓ házak, házhelyek és földek:

Kedvező fizetéssel a nagyállomáshoz közel 2x3 és 1x2 szobás, emeletes olcsón P 15.500-ért. Ujszegeden Temesvári utnál 1x3 szobás adómentes, száraz, magas helyen levő igen szép villa P 12.000-ért. József Főhercegtelepnél 1x3 szobás lakással, füszer-, ital- és trafiküzlettel sürgősen igen olcsón 13.500-ért, 800 n. öles gyümölcsös telekkel. Szilléri s.-utnál 510 n. öles telekkel uj adómentes 1x2 és 1x1 lakással P 6500-ért. Szent István-térnél 2x2, 1x3, 1x1 lakással 1 üzlettel P 16.000-ért nagy telekkel.

Eladó földek: Felsőközponton 50 hold elsőrendü szántó tanyával P 59.500-ért. Dorozsmai Zsombón 18 és fél hold prima szántó tanyával P 39.000-ért, Szőregi tatarkbara düllőben 52 hold és 473 n. öl szántó 50.000-ért.

Eladó olcsó gyümölcsös: 8 hold és 1363 n. öl szőllő és gyümölcsös értékes épületekkel, pincével, présházzal, stb felszereléssel Szatymazhoz közel igen olcsón n. ölenkint 2 pengőért.

Eladó házhely: Ujszeged legszebb helyének egyikén 280 n. öl telek a főuton, a templomhoz közel P 3500-ért. Zákány utcában magas helyen levő 96 n. öl telek szőllővel beül. P 2900-ért. Számtalan más házak, telkek és földek itt nincsenek hirdetve, de irodámban megtudhatók.

Kálvária-térnél csatornázott helyen, ártézi kuttal és gyümölcsös fákkal 184 n. öl, minden elfogadható árért.

Halász
ingatlaniroda, Mérey u. 12. sz. (Rákóczi-tér)

Butorozott szoba
Elegánsan butorozott — különbejáratu szoba — fürdőszoba használattal jutányos áron kiadó. — Kiss-utca 1. sz. II. em.

Két butorozott szoba kiadó, egyik különbejáratu, 15-én is átadó a másik szeptember 1-re. Párisi körut 8. szám.

Kiadó kertes házban szép
SZOBA BUTOROZVA
vagy üresen fürdőszobahasználattal urinőnek. Erd.: Apponyi u. 18. kalanüzletben

Különbejáratu csinosan butorozott **szoba** fürdőszobahasználattal kiadó. Feketesas u. 22, III. 33.

Lakás, üzlethelyiség

KOCSMA jogfolytonos **ELADÓ:**
Forgalmas sugáruton kitünő nappali üzlet nagy bor- és sörfogyasztással, biztos megélhetést nyujt. Erdeklődni: Polgári serfőző szegedi raktárában Korona u. 24 szám.

Emeleti szoba konyhás lakás villannyal azonnal kiadó. Gyöngytyúk utca 20.

2 szobás szép lakást keresek fürdőszobával vagy anélkül. Közvetitőt dijazok. Lázár-iroda, Attila u. 5.

Kiadó 3 szobás modern komfortos villa kerttel, esetleg azonnalra. Telefon 31-01. szám.

Foglalkozás

Szabótanonc felvétetik Orosz Sándor uri szabónál Széchenyi tér 17 I. e.

Latin-magyar tanár kitünő módszerrel készit elő pótvizsgára. Cimeket Siker jeligére a kiadóba kérek.

Négy középiskolát végzett
LEÁNY
jó helyesirással és kézügyességgel nyomdai munkára azonnal felvétetik. Szeredai József cégnél. Cserzy M. utca 3.

Gyakorlott
kiszolgáló segédet
felvesz Balassa József cipő-, uri és női divatház Hódmezővásárhely.

Ügyes leányt fizetéssel tanulóleányként felvesz Steinerné füző-ernyő és kesztyükészitő, Kölcsey u. 12.

ADÁS-VÉTEL

CSERESZNYEFA **RÖNKÖKET** veszek minden mennyiségben, Barna Endre Vasárugyár, Szeged.

Gyümölcsös tészták
olcsó gyors ételek Madár Imréné «Filléres főzés» tökéletes szakácskönyvében Ára 50 fillér. Kapható mindenütt.

Belga óriás nyulak eladók: tenyészállatok 12 P-től, süldők 6 P-től, választási nyulak 2 P-től darabja. Erd.: Alsóközpont, Maurer Miklós gazdasági szakértőnél.

Eladó egy öltöny sötét ruha, fehér mellény, egy lovassági tiszti kard, női ruhák Faragó u. 10.

KÜLÖNFÉLÉK

Harkányba megyek saját autóval, társat keresek. Cim a kiadóban.